

ỦY BAN NHÂN DÂN HUYỆN THANH TRÌ
TRƯỜNG TIỂU HỌC THANH LIỆT

SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM TRONG DẠY HỌC MÔN TOÁN LỚP 5

Lĩnh vực : Toán học

Cấp học: Tiểu học

Tên tác giả: Đào Lệ Huyền

Đơn vị công tác: Trường Tiểu học Thanh Liệt

Chức vụ: Giáo viên cơ bản

Tháng 4 năm 2021

MỤC LỤC

PHẦN A. ĐẶT VẤN ĐỀ

1. Lí do chọn đề tài.....	1
2. Mục đích nghiên cứu:.....	2
3. Khách thể, đối tượng nghiên cứu	2
4. Phạm vi nghiên cứu.....	2
5. Nhiệm vụ nghiên cứu:.....	2
6. Phương pháp nghiên cứu:.....	2

PHẦN B. GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ 4

Chương I. CƠ SỞ LÝ LUẬN 4

1. Khái niệm hoạt động trải nghiệm	4
2. Đặc điểm tâm sinh lí học sinh lớp 5	4
* Mục tiêu dạy học Toán lớp 5.....	5
* Nội dung dạy học toán lớp 5	5

Chương 2. CƠ SỞ THỰC TIỄN..... 8

1. Mục đích và nội dung điều tra.....	8
2. Đối tượng và phương pháp điều tra	8
3. Kết quả điều tra	8

Chương III..... 12

MỘT SỐ BIỆN PHÁP THIẾT KẾ TỔ CHỨC..... 12

HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM TRONG DẠY HỌC TOÁN LỚP 5..... 12

1. Tổ chức hoạt động trải nghiệm theo hình thức trò chơi:.....	12
2. Tổ chức hoạt động thực hành trong dạy học Toán 5.....	14
3. Tổ chức dạy học dự án trong dạy học toán 5.....	15
4. Kết quả thu được	19

PHẦN C. KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ..... 20

1. Kết luận	20
2. Khuyến nghị	20

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO..... 22

ĐẶT VẤN ĐỀ

1. Lí do chọn đề tài

Thực hiện hóa tinh thần “Đổi mới căn bản, toàn diện Giáo dục và đào tạo, đáp ứng nhu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế” của Nghị quyết 29 - Hội nghị Trung ương 8 Khóa XI, chúng ta đã và đang thực hiện đổi mới nội dung chương trình, sách giáo khoa phổ thông. Tháng 12/2018 vừa qua, Bộ Giáo dục và Đào tạo đã ban hành chương trình giáo dục phổ thông tổng thể (CTGDPT 2018). Mục tiêu của môn Toán trong chương trình giáo dục phổ thông tổng thể được thể hiện rất rõ trong chương trình của môn Toán khi có tới 5% thời lượng của môn học dành cho các hoạt động thực hành, trải nghiệm.

Nội dung giảng dạy của Tiểu học luôn gắn liền với thực tiễn, phục vụ thiết thực cho cuộc sống. Với vai trò đặc biệt, Toán học trở nên thiết yếu đối với mọi ngành khoa học, góp phần làm cho đời sống xã hội ngày càng hiện đại và văn minh hơn. Bởi vậy, việc rèn luyện cho học sinh năng lực vận dụng kiến thức Toán học vào thực tiễn là điều cần thiết đối với sự phát triển của xã hội và phù hợp với mục tiêu của giáo dục Toán học.

Một trong những giải pháp giáo dục hiện đại giúp định hướng và phát huy tối đa năng lực của học sinh đó là tổ chức các hoạt động trải nghiệm. Bởi lẽ học sinh tham gia hoạt động trải nghiệm tức là hoạt động dưới sự hướng dẫn của giáo viên, học sinh được tham gia trực tiếp vào các hoạt động thực tế giúp các em tìm ra kiến thức và vận dụng được kiến thức vào cuộc sống.

Trong một vài năm gần đây, các nhà trường Tiểu học đã bắt đầu chú ý tới việc tổ chức các hoạt động trải nghiệm. Tuy nhiên, việc tổ chức còn mang tính hình thức do chưa nắm rõ quy trình nên chỉ dừng lại ở việc tham quan thực tế mà chưa thực hiện cụ thể trong từng môn học. Và đặc biệt đối với môn Toán, các em vẫn gặp phải nhiều khó khăn trong việc giải toán. Vì vậy, việc tổ chức hoạt động trải nghiệm để nâng cao hiệu quả dạy học môn Toán trong nhà trường Tiểu học là rất cần thiết.

Để góp phần cho việc dạy và học môn Toán trong chương trình lớp 5 đạt hiệu quả, kết hợp những hiểu biết đã có và những điều mới mẻ đã lĩnh hội được, tôi quyết định chọn sáng kiến kinh nghiệm ***“Tổ chức hoạt động trải nghiệm trong dạy học môn Toán lớp 5”***.

2. Mục đích nghiên cứu:

Nghiên cứu thực trạng tổ chức các hoạt động trải nghiệm trong dạy học môn Toán để đề xuất các biện pháp nhằm nâng cao hiệu quả việc tổ chức hoạt động trải nghiệm trong dạy học Toán cho học sinh lớp 5 trường Tiểu học Thanh Liệt.

3. Khách thể, đối tượng nghiên cứu

3.1. Đối tượng nghiên cứu: Biện pháp tổ chức hoạt động trải nghiệm trong dạy học môn Toán lớp 5.

3.2. Khách thể nghiên cứu: Hoạt động trải nghiệm trong dạy học môn Toán lớp 5.

4. Phạm vi nghiên cứu

- Nghiên cứu tại trường tiểu học Thanh Liệt, Thanh Trì, thành phố Hà Nội.
- Thời gian nghiên cứu: Từ tháng 9 năm 2020 đến tháng 5 năm 2021

5. Nhiệm vụ nghiên cứu:

5.1. Nghiên cứu những vấn đề lí luận về hoạt động trải nghiệm trong dạy học môn Toán lớp 5.

5.2. Khảo sát thực trạng việc tổ chức hoạt động trải nghiệm trong dạy học môn Toán lớp 5.

5.3. Đề xuất và khảo nghiệm một số biện pháp sư phạm nhằm tổ chức các hoạt động trải nghiệm trong dạy học môn Toán lớp 5.

6. Phương pháp nghiên cứu:

6.1. Phương pháp nghiên cứu lí luận: Phân tích, tổng hợp các tài liệu có liên quan đến phạm vi nghiên cứu của đề tài để thu thập, xử lí thông tin, tìm ra cơ sở lí luận cho đề tài nghiên cứu.

6.2. Phương pháp điều tra

Là phương pháp chính được sử dụng để nghiên cứu thực trạng khó khăn tâm lí trong các mối quan hệ xã hội của học sinh cuối cấp tiểu học

6.3. Phương pháp phỏng vấn

Là phương pháp được sử dụng để hỗ trợ nhằm làm rõ hơn những kết quả nghiên cứu thực trạng khó khăn tâm lí trong các mối quan hệ xã hội của học sinh cuối cấp tiểu học thu thập được từ phương pháp điều tra.

6.4. Phương pháp quan sát

Là phương pháp được sử dụng để hỗ trợ nhằm làm rõ hơn những kết quả nghiên cứu thực trạng khó khăn tâm lí trong các mối quan hệ xã hội của học sinh cuối cấp tiểu học thu thập được từ phương pháp điều tra.

6.5. Phương pháp thống kê toán học: Sử dụng thống kê để thống kê số liệu điều tra, thực nghiệm sư phạm. Từ đó phân tích và đưa ra các kết luận và các khuyến nghị cần thiết.

PHẦN B. GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ

Chương I

CƠ SỞ LÝ LUẬN

1. Khái niệm hoạt động trải nghiệm

Trong giáo dục, *trải nghiệm* được xem là quá trình nhận thức, khám phá đối tượng bằng việc tương tác với đối tượng thông qua các thao tác hành động vật chất bên ngoài và các quá trình tâm lý bên trong.

Trên cơ sở tham khảo một số công trình liên quan đến HĐTN, trong phạm vi DH, chúng tôi hiểu “*HĐTN là một loại HĐ giáo dục, trong đó, dưới sự hướng dẫn và tổ chức của GV, từng cá nhân HS được tham gia trực tiếp vào các HĐ thực tiễn ở những mức độ khác nhau trong nhà trường cũng như ngoài cuộc sống gia đình và xã hội. HS với tư cách là chủ thể của HĐ HT, qua đó các em thu được kiến thức và kỹ năng, phát triển năng lực thực tiễn, hình thành phẩm chất nhân cách của cá nhân mình*”.

Từ đó chúng ta có thể thấy HĐTN có điểm khác với HĐ ngoài giờ lên lớp - theo chương trình giáo dục hiện nay. Nếu như HĐ ngoài giờ lên lớp gắn liền với nội dung chương trình từng môn học cụ thể thì HĐTN được xem như một hình thức HĐ giáo dục, mà thông qua đó, ở từng môn học, HS thực hiện quá trình HT nhưng cũng đồng thời đạt được những mục tiêu giáo dục khác, đặc biệt là NL thực hiện HĐ thực hành vận dụng vào thực tiễn.

2. Đặc điểm tâm sinh lí học sinh lớp 5

HS lớp 5 ở độ tuổi phát triển cơ thể. Mặc dù các em bước đầu đã có thói quen suy nghĩ độc lập, nhưng khả năng tư duy cũng như hiểu biết của HS phát triển chưa hoàn chỉnh. Nhận thức của HS đang chuyển dần từ cảm tính sang lí tính, PP suy luận chưa được hình thành một cách vững chắc. Để nhận thức hoặc khẳng định một vấn đề nào đó, nhiều khi các em dựa vào cảm xúc cảm tính, trực quan. Tuy nhiên, một ưu điểm quan trọng trong nhận thức là khi tiếp xúc với các kiến thức mới, các em thường hay tò mò, ham thích tự mình khám phá, tìm hiểu.

2.1. Nội dung chương trình môn Toán lớp 5

** Mục tiêu dạy học Toán lớp 5*

Chương trình Toán 5 nhằm giúp học sinh:

- Nắm được khái niệm số thập phân: biết đọc, viết, so sánh, thực hiện các phép tính với số thập phân, vận dụng để giải toán tính giá trị biểu thức ... với số thập phân.

- Biết tên gọi, kí hiệu, quan hệ giữa một số đơn vị đo diện tích, thể tích thông dụng.

- Nhận biết được hình thang, hình hộp chữ nhật, hình lập phương, hình trụ, hình cầu và một số dạng hình tam giác. Biết tính chu vi, diện tích hình thang, hình tròn, hình tam giác. Biết tính diện tích xung quanh, diện tích toàn phần, thể tích hình hộp chữ nhật và hình lập phương.

- Biết giải và trình bày bài giải các dạng toán điển hình : Toán về quan hệ tỉ lệ, về tỉ số phần trăm, toán chuyển động đều.

** Nội dung dạy học toán lớp 5*

Trong chương trình toán lớp 5, học sinh được học các nội dung sau:

1. Ôn tập về số tự nhiên.
2. Ôn tập về các phép tính số tự nhiên.
3. Phân số (ôn tập, bổ sung).
4. Đo đại lượng (đo độ dài, diện tích, khối lượng, thể tích, thời gian).
5. Số thập phân.
6. Các phép tính về số thập phân.
7. Giải toán
8. Hình học - chu vi, diện tích, thể tích của một hình.
9. Số đo thời gian - Toán chuyển động đều.

2.2. Vai trò, vị trí của hoạt động trải nghiệm

a) Đối với quá trình dạy học

Dạy học thông qua trải nghiệm là một PP có nhiều ưu điểm và kích thích được các tiềm năng trí tuệ của trẻ. PPDH trải nghiệm được sử dụng trong nhiều mô hình ngoài mô hình giáo dục truyền thống như: mô hình giáo dục của

Shichida Makoto (Nhật Bản), Glenn Doman (Mỹ), Phùng Đức Toàn (Trung Quốc), PP giáo dục Montessori.

b) *Đối với yêu cầu về phẩm chất và NL chung trong Chương trình giáo dục phổ thông tổng thể* (mới ban hành 12/20018):

"HĐTN sáng tạo là HĐ giữ vai trò rất quan trọng trong chương trình giáo dục phổ thông mới. HĐ này giúp cho HS có nhiều cơ hội trải nghiệm để vận dụng những kiến thức học được vào thực tiễn từ đó hình thành NL thực tiễn cũng như phát huy tiềm năng sáng tạo của bản thân".

Ngoài ra HĐTN một cách sáng tạo còn có ưu thế trong việc thúc đẩy hình thành ở người học các NL đặc thù sau:

- + NL HĐ và tổ chức HĐ;
- + NL tổ chức và quản lý cuộc sống;
- + NL tự nhận thức và tích cực hóa bản thân;
- + NL định hướng nghề nghiệp;
- + NL khám phá và sáng tạo.

2.3. Đặc điểm của hoạt động học tập bằng trải nghiệm

Trong dạy học, các HĐ HT bằng trải nghiệm có đặc điểm như sau:

- + HS là chủ thể của HĐTN;
- + HS trực tiếp tiếp xúc, hành động với các sự vật ... (hai loại sự vật: chỉ là giả định hoặc là sự vật thật hoàn toàn) để nhận thức bằng cách khám phá.
- + Yếu tố cảm xúc hứng thú khi HS trải nghiệm là rất quan trọng. Cần chú ý 3 loại cảm xúc: cảm xúc đối với các sự vật hiện tượng mà HS tác động vào; cảm xúc đối với chính HĐTN đó (chẳng hạn hình thức, cách thức học); cảm xúc với đối tác (thầy cô giáo bạn bè cùng trải nghiệm).

2.4. Một số hình thức tổ chức hoạt động trải nghiệm

Trong chương trình giáo dục phổ thông, HĐTN được chia làm bốn nhóm nội dung (HĐ phát triển cá nhân; HĐ lao động, nhóm HĐ xã hội và phục vụ cộng đồng; nhóm HĐ giáo dục hướng nghiệp).

Theo Bùi Ngọc Diệp (2015), trong giáo dục, HĐTN có thể được tổ chức thông qua các hình thức sau:

1. HĐ câu lạc bộ	2. Tổ chức trò chơi
3. Tổ chức diễn đàn	4. Sân khấu tương tác
5. Tham quan, dã ngoại	6. Hội thi / cuộc thi
7. Tổ chức sự kiện	8. HĐ giao lưu
9. HĐ chiến dịch	10. HĐ nhân đạo

Tuy nhiên, chúng tôi căn cứ vào đặc thù của môn Toán, đặc điểm của HS Tiểu học ở khu vực Thanh Trì - Hà Nội và điều kiện thực tế dạy và học Toán ở địa phương để lựa chọn, phối hợp các hình thức sau:

a) Hình thức tổ chức trò chơi trong giờ học toán;

Ở hình thức trò chơi, HS không những được thực hành, trải nghiệm tích cực, tự nhiên và vui vẻ các HĐ vận dụng kiến thức toán học mà còn thấy được môn Toán được học có ý nghĩa trong HĐ vui chơi, giải trí gắn gũi với cuộc sống.

b) Hình thức tổ chức thực hành vận dụng toán học;

Trong phạm vi nhà trường, thực hành vận dụng toán học chính là khởi đầu cho quá trình vận dụng vào lao động sản xuất và cuộc sống. Thông qua đó, HS xuất hiện nhu cầu và có cơ hội trải nghiệm các HĐ sử dụng công cụ toán học vào giải quyết những vấn đề mang tính thực tế.

c) Hình thức tổ chức dự án HT trong môn Toán;

Trong thực tế vận dụng DH theo dự án, HS có nhu cầu và được chủ động tích cực thực hiện các HĐ của mình nhằm tìm hiểu, nhận thức môn Toán. Như vậy, bản thân các HĐ xây dựng và thực hiện một dự án HT đã tự nhiên hàm chứa cơ hội cho HS tìm đến và thực hiện HĐTN.

Chương 2

CƠ SỞ THỰC TIỄN

1. Mục đích và nội dung điều tra

1.1. Mục đích:

Xác định căn cứ thực tiễn cho giải pháp của đề tài, chúng tôi tiến hành tìm hiểu tình hình dạy và học môn Toán lớp 5 ở trường Tiểu học Thanh Liệt và đối chiếu với mục đích nghiên cứu thiết kế và tổ chức hoạt động trải nghiệm khi dạy học Toán 5. Trên cơ sở đó, chúng tôi xây dựng nội dung, cách thức tổ chức những HĐTN cho HS trong DH Toán 5.

1.2. Nội dung:

- Nhận thức của GV và HS về HĐTN trong dạy học Toán 5;
- Tình hình học Toán thông qua HĐTN của HS lớp 5 trường Tiểu học Thanh Liệt;

2. Đối tượng và phương pháp điều tra

2.1. Đối tượng:

- GV và HS tại 5 lớp của khối 5 trường Tiểu học Thanh Liệt, Thanh Trì, Hà Nội.

2.2. Phương pháp:

- + Tham gia sinh hoạt chuyên môn với Tổ bộ môn Toán;
- + Nghiên cứu hồ sơ giảng dạy của GV;
- + Dự giờ, quan sát GV và HS trong các giờ lên lớp Toán 5;
- + Điều tra bằng phiếu tham khảo ý kiến của một số GV dạy Toán 5;
- + Điều tra bằng phiếu tham khảo ý kiến của HS lớp 5.

Để tìm hiểu thực trạng tổ chức HĐTN cho HS trong dạy học toán, tác giả đã sử dụng phiếu khảo sát để tiến hành thăm dò ý kiến của 24 GV và phiếu khảo sát để tiến hành thăm dò ý kiến của 120 HS lớp 5 trường Tiểu học Thanh Liệt, Thanh Trì, Hà Nội.

3. Kết quả điều tra

Về tổ chức HĐTN trong môn Toán

Kết quả điều tra về *hiểu biết của GV đối với HĐTN* thu được như sau:

Bảng 1.2. Nhận thức của GV về HĐTN

Phương án	1	2	3	4
Mức độ	<i>Nắm vững,</i>	<i>Nắm được,</i>	<i>Chưa hiểu rõ</i>	<i>Không hiểu, chưa</i>
Lựa chọn	6/24 = 25 %	12/24 = 50 %	4/24 = 16,5 %	2/24 = 8,5 %

Đa số (75%) giáo viên đã có hiểu biết về HĐTN, trong đó số giáo viên hiểu đúng và đầy đủ về HĐTN chưa nhiều (25%); còn một số không ít giáo viên (16,5%) chưa hiểu rõ về HĐTN, thậm chí còn (8,5%) chưa phân biệt được HĐTN, nhầm lẫn với những dạng HĐ khác của HS trong học toán.

Để đánh giá chính xác hơn, chúng tôi đưa ra câu hỏi 3 về *mức độ quan tâm của GV đến việc tổ chức HĐTN*, chúng tôi nhận thấy:

Bảng 1.3. Sự cần thiết và tầm quan trọng của việc tổ chức HĐ TN cho HS

Sự cần thiết, tầm quan trọng của việc tổ chức HĐ TN cho HS	Tổng số	Trả lời	Tỷ lệ (%)
Rất quan trọng và rất cần thiết	24	4	16.7
Quan trọng, cần thiết	24	10	41.7
Bình thường, không thực sự cần thiết	24	8	33.3
Không cần thiết	24	2	8.3

Bảng 1.4. Mức độ quan tâm của GV đến việc tổ chức HĐTN cho HS

Mức độ quan tâm của GV	Tổng số phiếu	Số phiếu trả lời	Phần trăm (%)
Rất quan tâm	24	3	12.5
Quan tâm	24	12	50.0
Quan tâm khi cần	24	8	33.3
Không quan tâm	24	1	4.2

Đa số (58,4 %) GV toán ở Khối lớp 5 cho rằng tổ chức HĐTN là quan trọng và cần thiết, đồng thời có 16,7 % GV cho ý kiến rất cần thiết tổ chức HĐTN trong môn Toán. Mặt khác, có 52,5 % GV khá quan tâm đến việc tổ chức HĐTN cho HS. Đây là một dấu hiệu tốt, cho thấy bước đầu GV ở các trường THCS đã nhận thức đúng đắn về yêu cầu, sự cần thiết cũng như quan tâm đến việc tổ chức HĐTN cho HS trong DH toán.

Mặt khác, còn tới 33,3 % GV vừa cho rằng HĐTN cũng không thực sự cần thiết, chỉ đôi khi quan tâm tổ chức cho HS. Khi được phỏng vấn trực tiếp

thì hầu hết đều cho rằng khó khăn nằm ở chỗ *họ lúng túng trong thiết kế nội dung và lựa chọn cách thức tổ chức các HĐ này*. Điều đó được kiểm nghiệm nhờ câu hỏi 4 về *tần suất tổ chức HĐTN* trong DH toán.

Bảng 1.5. Về tần suất tổ chức HĐTN cho HS trong dạy toán

Mức độ	Thường xuyên	Thỉnh thoảng	Chưa bao giờ
Số lượng	0	12	12
Tỉ lệ %	0 %	50 %	50 %

Không có GV nào thực hiện được yêu cầu tổ chức HĐTN thường xuyên cho HS trong dạy học toán; một nửa số GV có thể tổ chức HĐTN ở một số tiết học nhất định; còn lại cũng có tới 50% GV gần như chưa bao giờ tổ chức HĐTN trong môn Toán (mặc dù có thể họ vẫn quan tâm đến việc này, thể hiện ở tỷ lệ khá cao số GV thấy sự cần thiết và quan tâm HĐTN). Mà nguyên nhân đều là những GV này gặp khó khăn trong thiết kế và tổ chức HĐ, đồng thời họ cũng phản ánh là với khối lượng nội dung bài dạy toán 5 thì không đủ thời gian thực hiện.

Từ các kết quả điều tra bằng quan sát, dự giờ, phỏng vấn và đặc biệt là số liệu thống kê ở các bảng trên, chúng tôi rút ra nhận xét:

+ Về cơ bản HS đã nắm được nội dung lí thuyết môn Toán 5 và biết làm được một số dạng bài tập cơ bản.

+ Một số HS có hiểu biết và bước đầu làm được một vài ứng dụng của kiến thức môn Toán lớp 5 trong thực tế.

Tuy nhiên chỉ còn khá nhiều hạn chế trong kết quả học toán 5, đặc biệt là về khả năng tham gia, thực hiện HĐTN, cụ thể là:

+ Do giờ học trên lớp còn nặng nề, không gây được hứng thú HT cho HS cho nên có nhiều HS thụ động trong việc tiếp thu kiến thức: Lười suy nghĩ, lười HĐ, chỉ ngồi nghe thầy giảng rồi chép lại, ít hứng thú; rất ít HS mạnh dạn đặt câu hỏi cho GV về vấn đề đã được học, thậm chí cả vấn đề mà các em chưa hiểu.

+ Kỹ năng vận dụng kiến thức toán học đã học vào giải các thực tế trong đời sống còn kém.

+ Đa số (85%) HS được hỏi đều cho biết các em đều muốn tham gia HĐTN về toán; nhưng (83,3 %) chưa từng hoặc rất ít khi được thầy cô giáo tổ chức, nhất là những HĐ ứng dụng toán học trong thực tế đời sống.

+ HS ít có khả năng vận dụng kiến thức một cách sáng tạo vào thực tiễn mà chủ yếu chỉ vận dụng được vào những tình huống quen thuộc (hầu hết là giải bài tập toán thuần túy).

+ Khả năng làm việc tự lực, sinh hoạt nhóm, diễn đạt về một vấn đề của HS còn rất kém, thường lúng túng khi diễn đạt ý tưởng của mình hoặc điều muốn hỏi, do các em ít được trao đổi, tranh luận với bạn bè và thầy cô.

Chương III

MỘT SỐ BIỆN PHÁP THIẾT KẾ TỔ CHỨC

HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM TRONG DẠY HỌC TOÁN LỚP 5

1. Tổ chức hoạt động trải nghiệm qua hình thức trò chơi:

Đối với việc dạy học môn Toán kiểu cũ, phần lớn thời gian dành cho việc truyền đạt kiến thức mới, sau đó là luyện tập các dạng bài liên quan đến kiến thức đó. Việc dạy học như vậy khiến cho học sinh cảm thấy nặng nề và áp lực trong mỗi giờ học Toán, không cảm thấy được cái thú vị, ham thích tìm tòi kiến thức Toán học.

Thay vào đó, việc tổ chức cho các em trải nghiệm qua hình thức trò chơi sẽ phát huy và kích thích được sự hào hứng trong mỗi học sinh, để các em học tập tích cực hơn.

1.1. Nội dung môn Toán 5 và việc tổ chức trò chơi

Nói chung, với các nội dung trong chương trình Toán lớp 5 đều có thể thiết kế được các HĐ HT dưới dạng trò chơi để sử dụng trong quá trình dạy học.

1.2. Thời điểm và tình huống sử dụng trò chơi

- Gợi động cơ mở đầu: Trước khi học nội dung mới (kiến thức mới, bài học mới, chương mới, chủ đề mới,...)
- Gợi động cơ kết thúc: Sau khi học một nội dung mới (kiến thức mới, bài học mới, chương mới, chủ đề mới, ...)
- Thực hành, luyện tập củng cố: Cuối tiết dạy - ở phần củng cố, luyện tập; sau một chương, một loạt bài cùng chủ đề nội dung, ...

1.3. Hình thức tổ chức trò chơi

Một số loại trò chơi có thể tổ chức trong dạy học môn Toán cho HS lớp 5 là:

- *Trò chơi khởi động*: Là loại trò chơi dùng để tạo bầu không khí sôi động, vui vẻ, tạo tâm trạng vui vẻ, tạo tâm thế cho HS khi bắt đầu bài học. Hình thức này phù hợp với gợi động cơ mở đầu - giới thiệu bài, chương.

- *Trò chơi thực hành*: Là loại trò chơi với nội dung có liên quan trực tiếp đến bài học được sử dụng để gợi động cơ kết thúc, luyện tập thực hành, củng cố, mở rộng, hoặc kiểm tra bài học.

- *Trò chơi mô phỏng*: Là loại trò chơi dựa trên sự bất chước, phỏng theo một hiện tượng, sự vật hay chương trình nào đó, qua đó các em rút ra được những kinh nghiệm, kiến thức, kỹ năng ứng xử cần thiết. Loại này thường được sử dụng trong các HĐTN với hình thức ngoại khóa ngoài giờ lên lớp ở quy mô cả lớp, khối lớp, nhà trường để tổ chức HS thực hành trải nghiệm, mở rộng kiến thức, ...

Một trong những dạng trò chơi này là các gameshow truyền hình như: *Chiếc nón kì diệu, Đường lên đỉnh Olympia, Ai là triệu phú, Đấu trường 100, Rung chuông vàng, ...* Qua các trò chơi này, các em được tham gia, tương tác, và được củng cố kiến thức, kỹ năng đã học trên lớp. Dạng trò chơi này thường được dùng trong HĐ ngoại khóa toán, tận dụng tiết tự chọn, ngoài giờ lên lớp, ...

1.4. Ví dụ minh họa: Trò chơi Tangram (hình ảnh như mô tả trong phụ lục).

Với trò chơi Tangram, HS sẽ học cách phân tích các hình ảnh, làm nổi bật các hình học hình học trong chúng, học cách phá vỡ toàn bộ vật thể thành các bộ phận, và ngược lại - tạo thành các phần tử của mô hình, và quan trọng nhất là suy nghĩ hợp lí. HS chơi Tangram, tùy theo lớp, biết phân loại hình dạng, phát triển tư duy không gian, phát triển ngôn ngữ, có những cảm xúc tích cực về hình học, nắm bắt tốt hơn các mối quan hệ vật chất trong không gian, trau dồi kỹ năng không gian như xoay, trượt, đối xứng, lật, kỹ năng thị giác hình ảnh, khả năng đo diện tích của các hình không có công thức...

Cách thức tổ chức:

- Chuẩn bị: GV có thể chuẩn bị sẵn trò chơi (mua hoặc tự chuẩn bị) rồi tổ chức cho HS chơi; hoặc cũng có thể tổ chức cho HS cùng nhau tạo bộ đồ chơi (bằng bìa cứng, nhựa; theo nhóm, với sự hỗ trợ của GV hoặc phụ huynh ở nhà) với những màu sắc, kích thước không nhất thiết giống nhau;

- Tổ chức: GV có thể tổ chức cho HS tạo các hình theo mẫu sẵn hoặc cũng có thể yêu cầu các nhóm HS tạo thành các hình khác nhau (đồ đạc trong nhà, con vật, phương tiện đi lại, ...) bằng tất cả các hình nhỏ đã có, để phát huy khả năng sáng tạo, tưởng tượng của HS.

Tương tự trò chơi Tangram, GV có thể tìm hiểu và tổ chức cho HS chơi các trò chơi ghép hình khác như “trò chơi Trí Uẩn”, “trò chơi Trứng Colombo”, “trò chơi Mông Cổ”,...

2. Tổ chức qua hoạt động thực hành trong dạy học Toán 5

Thực hành Toán khác với việc luyện tập Toán trong phương pháp dạy học cũ, tức là GV yêu cầu HS làm đi làm lại các dạng toán điển hình để HS có thể làm thành thạo các dạng Toán như một thói quen. Việc luyện tập lặp đi lặp lại như vậy sẽ làm HS bị mất đi tính sáng tạo, lười tư duy mà chỉ làm theo thói quen, trí nhớ.

Nhưng trong SKKN này, tôi đề cập đến việc tổ chức cho các em trải nghiệm bằng thực hành để hiệu quả dạy học đạt được cao hơn.

2.1. Vai trò của HĐ thực hành trong DH Toán 5 theo hướng phát triển NL HS:

HĐ thực hành giúp HS rèn luyện rất tốt những kỹ năng toán học, đặc biệt là những kỹ năng vận dụng môn Toán vào thực tiễn. Đồng thời thông qua thực hành, GV và HS có cơ hội thực hiện liên môn, tích hợp những kiến thức, phương pháp của nhiều môn học, hạn chế tình trạng dạy và học một cách hàn lâm, nặng về lý thuyết, ...

Thông qua các HĐ thực hành trên, HS có cơ hội phát triển những NL sau đây:

- NL quan sát, đo đạc, ước lượng và tính toán; chế tạo, ... khi thực hành;
- Góp phần phát triển NL GQVĐ và NL vận dụng toán học vào thực tiễn khi HS gặp phải và giải quyết được những vấn đề ở tình huống thực tế;
- NL hợp tác, giao tiếp (trong quá trình cùng nhau thực hành),

2.2. Thiết kế và tổ chức HĐ thực hành toán học

a) Nội dung Toán 5 và hoạt động thực hành toán học

- Thực hành những thao tác toán học (tính toán, đo lường, đổi đơn vị, giải toán,...) vận dụng kiến thức toán 5 (tỷ số phần trăm, tỉ lệ, bài toán có yếu tố

hình học,...) trong giờ tự chọn. Có thể chọn những nội dung phù hợp với tổ chức HĐ thực hành môn Toán cho HS lớp 5 như sau:

- Đo đạc, tính toán một số đại lượng trong thực tế: độ dài, khối lượng, chiều cao, diện tích,...
- Vận dụng giải toán để tối ưu hóa trong một số trường hợp (bài toán gửi tiết kiệm ngân hàng, quét sơn, lát nền gạch, ốp gạch men, xây bể...).

b) Hình thức và thời điểm thực hiện:

- Thời gian: Sử dụng quỹ thời gian giờ học tự chọn môn Toán, hoặc trong HĐ thực hành ngoại khóa, hoặc tham quan, thực tế ngoài giờ lên lớp; hoặc sử dụng giờ học liên môn.

- Địa điểm: Tại lớp học, trong phạm vi nhà trường, hoặc ở những nơi GV chọn để tham quan, thực tế, ...

- Dụng cụ: Sử dụng một số dụng cụ (thước dây, thước thẳng, compa, ...) để thực hành đo đạc và tính toán đối với một số đối tượng, đồ vật thực tế (bàn, ghế, bảng, góc tường, cửa lớp, kích thước vườn trường, cổng trường, ...).

- HĐ: quan sát, đo đạc, ước lượng, tính toán, sắp xếp, vẽ, ...

3. Tổ chức qua dạy học dự án trong dạy học toán 5

Trước đây, trong dạy học môn Toán 5 thì chưa có dạy học theo dự án. Đây là một hình thức học mới giúp phát triển năng lực của HS rất hiệu quả. Do đó, tôi đã nghiên cứu và đưa ra phương án thiết kế tổ chức trải nghiệm bằng dạy học dự án cho HS lớp 5 trong môn Toán.

3.1. Vai trò của DH dự án trong DH toán 5 theo hướng phát triển NL HS

DH theo dự án giúp phát triển NL GQVĐ, NL vận dụng toán học vào thực tiễn, NL hợp tác nhóm, trong đó có các kỹ năng:

- Kỹ năng đo đạc, tính toán.
- Kỹ năng sử dụng công nghệ, phần mềm ứng dụng: Microsoft word, powerpoint.
- Kỹ năng sử dụng và khai thác tài liệu tham khảo trên Internet
- Kỹ năng quan sát, thống kê và xử lý số liệu thu được.
- Kỹ năng viết, trình bày báo cáo dự án

3.2. Thiết kế và tổ chức DH dự án

a) Nội dung Toán 5 và dự án học tập

Trong nội dung chương trình môn Toán lớp 5, có một số chủ đề có thể thiết kế được các dự án học tập sử dụng trong dạy học như:

- Giải toán về tỉ số phần trăm (Một số bài toán ứng dụng của tỉ số phần trăm, vận dụng để tối ưu hoá công việc).
- Giải toán có yếu tố hình học .

b) Hình thức và thời điểm thực hiện dự án

- Hình thức: GV giao nhiệm vụ, tổ chức HS tham gia, thực hiện dự án.
- Thời gian: Tham gia một dự án học tập diễn ra trong khoảng một tuần lễ, sử dụng quỹ thời gian của cả giờ học nội khóa và giờ ngoại khóa.
- Thời điểm: Sau khi học những kiến thức, PP toán học nhất định trong nội dung Toán 5 đủ để làm công cụ cho HS tiến hành thực hiện dự án học tập.

c) Ví dụ minh họa

Tên dự án	<i>Làm bể cá thủy sinh</i>
Mục đích	Tập luyện vận dụng để tính toán một vài khoảng cách, kích thước, diện tích, thể tích trong thực tế.

Nội dung và tiến trình thực hiện dự án:

**Giai đoạn 1: Chuẩn bị dự án (3 ngày)*

Sau khi HS học nội dung *hình học*, GV đặt ra yêu cầu sử dụng kiến thức và PP đã học để đo các kích thước, tính toán để làm bể cá thủy sinh trong khu vực lớp học.

- Chia nhóm HT và giao nhiệm vụ cho từng nhóm: các nhóm cùng làm các câu hỏi lí thuyết, câu hỏi thực hành .
- Thông báo tài liệu tham khảo cho HS.
- Xác định mục tiêu dự án: về nội dung lí thuyết HS tổng hợp được các kiến thức về chương hình học; về thực hành HS biết sử dụng thước và áp dụng các công thức tính diện tích, thể tích các hình vào giải các bài toán thực tế.

Cung cấp đồ dùng HT, dụng cụ thực hành cần thiết của mỗi nhóm khi thực hiện dự án: thước, thước dây, bút dạ,...

Giáo viên giới thiệu các tài liệu tham khảo, hướng dẫn các bài tập thực hành đo đạc; Thống nhất tiêu chí đánh giá sản phẩm của dự án; Quy định về thời gian hoàn thành dự án (2 tuần)

*Giai đoạn 2: Xây dựng kế hoạch thực hiện dự án (3 ngày)

Các nhóm HT tiến hành lập kế hoạch sơ bộ cần triển khai. Nghiên cứu lí thuyết. Phân công công việc chi tiết, cụ thể cho từng thành viên trong nhóm: nghiên cứu tài liệu, tổng hợp kiến thức đã học, giải các câu hỏi thực hành. Viết sản phẩm nghiên cứu của nhóm, thiết kế nội dung báo cáo sản phẩm dự án.

Giáo viên xem kế hoạch thực hiện của mỗi nhóm, góp ý cho kế hoạch thực hiện của các nhóm, đưa ra gợi ý cho nhóm trưởng phương thức điều hành nhóm, phân công nhiệm vụ và cách liên lạc, phản hồi đối với giáo viên.

Dựa vào góp ý của giáo viên, mỗi nhóm xem xét điều chỉnh lại kế hoạch và PP thực hiện dự án.

*Giai đoạn 3: Thực hiện dự án (1 tuần)

+Nghiên cứu lí thuyết đã học, phân tích các bài toán thực tế trên cơ sở lí thuyết đã học. Tiến hành thu thập, nghiên cứu tài liệu, thảo luận nhóm để các thành viên trong nhóm đều nắm được nội dung mà nhóm đang nghiên cứu.

+Tìm hiểu thực tế: tìm hiểu các bài toán thực tế vận dụng các kiến thức để giải quyết các bài toán thực tế và đề xuất trình bày sản phẩm dự án trong báo cáo nhóm, viết sản phẩm nghiên cứu dự án cho nhóm. Thảo luận, tổng hợp ý kiến và các PP giải quyết vấn đề để hoàn thành nội dung báo cáo, lập báo cáo cho nhóm.

+Thực hành đo đạc, quan sát theo định hướng nghiên cứu dự án. Trình bày, báo cáo sản phẩm của dự án.

+Đánh giá, phản biện sản phẩm của nhóm khác.

+Giáo viên thu thập thông tin, phản hồi về quá trình thực hiện dự án.

Giáo viên thường xuyên đôn đốc, kiểm tra HĐ của nhóm, kịp thời đưa ra

những định hướng HĐ. Sản phẩm dự án thu được chính là hệ thống kiến thức, kỹ năng vận dụng “công thức tính diện tích, thể tích hình hộp chữ nhật” được tổng hợp do các em HS trong nhóm thực hiện.

*Giai đoạn 4: Tổng hợp và đánh giá dự án HT của nhóm (1 ngày)

- *Báo cáo sản phẩm của dự án:* Đại diện các nhóm lên trình bày nội dung báo cáo sản phẩm. Các nhóm còn lại và giáo viên đưa ra những câu hỏi, những ý kiến đóng góp nhằm mục đích trao đổi nội dung kiến thức được phân công thực hiện.

- *Đánh giá:* GV nhận xét ưu điểm, hạn chế, đánh giá rút kinh nghiệm, chấm điểm theo tiêu chí đã thống nhất. GV tổng hợp cho HS những kiến thức, PP toán học đã sử dụng trong quá trình thực hiện dự án.

- *Các môn học liên quan:* Toán học, mỹ thuật, kỹ thuật, tin học, khoa học, ...

Hướng dẫn đánh giá dự án

a) Sản phẩm của dự án

- Sản phẩm của HS bao gồm: Bề cá, kế hoạch dự án, bản báo cáo nội dung thực hiện dự án (trong đó có bảng ghi chép số liệu đo đạc, thực hành) và bản báo cáo thuyết trình.

b) Tiêu chí đánh giá dự án

- Tiêu chí đánh giá dự án phải phụ thuộc vào từng dự án cụ thể, có thể đánh giá sản phẩm của dự án theo tiêu chí sau:

- *Bài tập và báo cáo của nhóm: 6 điểm*

- *Báo cáo trình bày sản phẩm: 4 điểm*

c) Hình thức và PP đánh giá dự án

+ Hình thức đánh giá: Sử dụng phiếu đánh giá.

+ Người đánh giá: Giáo viên và HS.

+ PP đánh giá:

- Dựa trên điểm số chấm sản phẩm của dự án (bài tập nhóm, bài báo cáo sản phẩm);

- Đánh giá thường xuyên qua việc quan sát, đánh giá các HĐ của HS trong quá trình thực hiện dự án để theo dõi sự thay đổi các kỹ năng của HS:

- + KN đưa các bài toán thực tế về bài toán giải tam giác vuông, vận dụng kiến thức đã học để giải tam giác vuông.
- + KN tra cứu thông tin điện tử, tổng hợp thông tin.
- + KN trình bày khoa học và logic.
- + KN soạn thảo văn bản và sử dụng các phần mềm CNTT.
- + Kỹ năng làm việc nhóm, hợp tác, chia sẻ.

4. Kết quả thu được:

Từ các kết quả điều tra bằng quan sát, dự giờ, phỏng vấn và số liệu thống kê sau khi thực hiện áp dụng những cách thức tổ chức hoạt động trải nghiệm như trên, chúng tôi rút ra nhận xét về hiệu quả của sáng kiến như sau:

- + Các giờ học trên lớp đã bớt nặng nề; HS tích cực và hào hứng tham gia các tiết học hơn;
- + HS gần gũi hơn với GV, nhiều HS đã mạnh dạn đặt câu hỏi cho GV về vấn đề đã được học mà các em chưa hiểu hoặc những ý tưởng mà các em mới nghĩ ra.
- + Kỹ năng vận dụng kiến thức toán học đã học vào giải các thực tế trong đời sống đã tiến bộ hơn rất nhiều.
- + Nhiều HS được hỏi đã rất hào hứng trả lời rằng các em rất vui khi được thầy cô giáo tổ chức hoạt động trải nghiệm, nhất là những HĐ ứng dụng toán học trong thực tế đời sống bằng dự án.
- + HS nâng cao được khả năng vận dụng kiến thức một cách sáng tạo vào thực tiễn để giải quyết các vấn đề mà mình gặp phải trong khi làm dự án hoặc trong khi thực hành kỹ năng Toán học.
- + Khả năng làm việc tự lực, sinh hoạt nhóm, diễn đạt về một vấn đề của HS được nâng cao trong quá trình làm việc nhóm, làm dự án, tương tác qua lại để trao đổi vấn đề với thầy cô.

KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ

1. Kết luận

Qua quá trình thực hiện đề tài, đối chiếu với mục đích nghiên cứu và phạm vi nghiên cứu của đề tài chúng tôi đã đạt được những kết quả sau:

- Vận dụng được cơ sở lí luận về việc đổi mới PPDH và vấn đề tổ chức HĐTN vào tổ chức dạy học một số chủ đề môn Toán cho HS lớp 5.

- Chúng tôi đã xây dựng được nội dung tổ chức HĐTN là hướng dẫn HS thực hành một số nội dung trong môn Toán lớp 5. Qua HĐ này, các em có điều kiện vận dụng các kiến thức đã học vào giải quyết các bài tập, giải thích các sự vật hiện tượng thực tế và các ứng dụng kĩ thuật có liên quan; bước đầu vận dụng được một số kiến thức và PP toán học vào giải quyết những vấn đề thực tế đời sống.

- Kết quả của quá trình thực nghiệm sư phạm cho thấy việc tổ chức HĐTN trong môn Toán lớp 5 là khả thi và đạt được những mục tiêu mà đề tài đã đặt ra.

Tuy nhiên, do thời gian thực hiện đề tài không nhiều, tài liệu về tổ chức HĐTN còn ít, điều kiện cơ sở vật chất, kinh phí ở trường phổ thông dành cho HĐTN chưa đáp ứng được yêu cầu nên đề tài không thể tránh khỏi những hạn chế như: các phương án thiết kế sản phẩm chưa nhiều, kết quả thực hành của HS cũng còn những hạn chế, chưa có điều kiện thực nghiệm trên nhiều đối tượng khác nhau.

2. Khuyến nghị

Để cho việc tổ chức HĐTN phát huy tác dụng dạy và học Toán 5 nói riêng và chương trình môn Toán nói chung, tôi xin đề xuất với các cấp quản lí, các nhà trường các hướng nghiên cứu tiếp theo:

- Tổ chức thực nghiệm sư phạm với số lượng HS lớn, ở nhiều trình độ để có được sự đánh giá tổng quát.

- Giáo viên tập trung nghiên cứu kĩ hơn về các ứng dụng của toán học vào thực tiễn.

- Các nhà trường tổ chức cho GV vận dụng quy trình tổ chức HĐTN với các nội dung khác trong chương trình Toán học phổ thông để kích thích hứng thú của HS trong HT Toán học, giúp phát triển NL sáng tạo của HS.

- Các nhà trường tăng cường tổ chức các HĐTN trong dạy học từng nội dung Toán học ở trường phổ thông.

- GV xây dựng kế hoạch tổ chức các HĐTN xuyên suốt chương trình học trong năm học, phù hợp với từng đối tượng HS, đặc điểm vùng miền, điều kiện tại địa phương.

- Các cấp quản lí chú trọng bồi dưỡng GV NL thiết kế và tổ chức HĐTN nhằm tạo sự hứng thú và thêm yêu thích môn học Toán học của HS.

Trên đây là những biện pháp mà tôi đã áp dụng có hiệu quả trong quá trình tổ chức hoạt động trải nghiệm trong dạy học môn Toán lớp 5. Rất mong ý kiến đóng góp của Hội đồng xét duyệt các cấp để tôi có thêm kinh nghiệm khi tổ chức HĐTN môn Toán 5.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Tôi xin cam đoan đây là sáng kiến kinh nghiệm của tôi viết, không sao chép nội dung của người khác.

Hà Nội, ngày 13 tháng 4 năm 2021

Người viết

Đào Lệ Huyền

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2014), *Tài liệu tập huấn kiểm tra - đánh giá trong quá trình dạy học theo định hướng phát triển NL HS*, NXB Giáo dục.
2. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), *Chương trình giáo dục phổ thông tổng thể*.
3. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), *Chương trình giáo dục phổ thông môn Toán*.
4. Trần Việt Cường (2012), *Tổ chức dạy học theo dự án học phần PPDH môn Toán góp phần rèn luyện NL sư phạm cho sinh viên khoa Toán*, Luận án Tiến sĩ giáo dục học, Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam
5. Bùi Ngọc Diệp (2015), “*Hình thức tổ chức các HĐTN sáng tạo trong nhà trường phổ thông*”, Tạp chí khoa học giáo dục, số 113 (02/2015), Trang 37.
6. David A.Kolb (2015), “*Lý thuyết học qua trải nghiệm*”, *Tạp chí Khoa học*, trường Đại học Sư phạm Hà Nội.

PHỤ LỤC 1

Phiếu điều tra thực trạng dạy học Toán ở Tiểu học (dành cho giáo viên Toán TH)

(Nghiên cứu thực trạng việc dạy học Toán 5 theo hướng tổ chức HĐTN cho HS)

Tổ chức HĐTN trong dạy học toán là một phương thức tiếp cận phát triển năng lực cho học sinh, đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay. Câu trả lời của thầy (cô) là những thông tin rất cần thiết giúp chúng tôi có cơ sở để đề xuất các biện pháp thiết kế và tổ chức các hoạt động trải nghiệm trong dạy học Toán 5.

Thông tin của quý Thầy (cô)

Thâm niên công tác: .....

Trường:..... Dạy lớp:.....

Câu 1. Thầy/Cô hiểu ở mức độ nào về hoạt động trải nghiệm trong môn Toán?

Phương án	1	2	3	4
Mức độ nhận thức	<i>Nắm vững, hiểu đầy đủ</i>	<i>Nắm được, chưa hiểu đầy đủ</i>	<i>Chưa hiểu rõ</i>	<i>Không hiểu, chưa phân biệt được với các HĐ khác</i>
Lựa chọn				

Câu 2. Thầy/Cô quan niệm như thế nào về tầm quan trọng và sự cần thiết của việc tổ chức HĐTN cho học sinh trong môn Toán 5?

Phương án	1	2	3	4
Mức độ quan trọng, cần thiết	<i>Rất quan trọng và rất cần thiết</i>	<i>Quan trọng và cần thiết</i>	<i>Bình thường, không thực sự cần thiết</i>	<i>Không cần thiết</i>
Lựa chọn				

Câu 3 . Thầy/Cô cho biết mức độ quan tâm đến việc tổ chức HĐTN cho học sinh trong dạy học môn Toán 5

Phương án	1	2	3	4
Mức độ quan tâm	<i>Rất quan tâm</i>	<i>Quan tâm</i>	<i>Quan tâm khi cần</i>	<i>Không quan tâm</i>
Lựa chọn				

Câu 4. Thầy (cô) cho biết mức độ thường xuyên tổ chức HĐTN cho học sinh trong dạy toán 5?

Phương án	1	2	3
Mức độ	Thường xuyên	Thỉnh thoảng	Chưa bao giờ
Lựa chọn			

Câu 5. Trong quá trình thực hiện thiết kế, tổ chức các HĐTN cho HS khi DH Toán 5, các Thầy (cô) gặp phải những khó khăn và thách thức về những yếu tố sau ở mức độ nào?

(trả lời theo 3 mức độ: Thấp - Trung bình - Cao)

Những khó khăn	Thấp	Trung bình	Cao
Về nội dung Toán 5 nhiều và khó để gắn với HĐTN			
Về phân phối chương trình và thời lượng dành cho môn Toán 5			
Về phương tiện thiết bị đồ dùng dạy học Toán 5 phục vụ HĐTN?			
Về hiểu biết HĐTN của bản thân			
Về nội dung và cách thức tổ chức HĐTN			
Về đối tượng học sinh lớp 5 không đồng đều trong một lớp			

Câu 6. Thầy/Cô đánh giá khả năng thuận lợi và sự phù hợp của những hình thức sau đây trong việc thiết kế và tổ chức các HĐTN trong môn Toán 5?

Hình thức	Thuận lợi	Bình	Khó
Tổ chức thực hành vận dụng toán học			
Tổ chức trò chơi trong giờ học toán			
Tổ chức dự án học tập trong môn Toán			

Chúng tôi chân thành cảm ơn Thầy (cô) đã tham gia trả lời các câu hỏi!

PHỤ LỤC 2

Phiếu điều tra tình hình học môn Toán 5

(dành cho học sinh lớp 5 trường TH)

Tổ chức hoạt động trải nghiệm trong dạy học toán là một phương thức học tập thuận lợi cho việc phát triển năng lực cho học sinh, đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay. Câu trả lời của Em là những thông tin rất cần thiết giúp các thầy cô giáo có cơ sở để thiết kế và tổ chức các hoạt động trải nghiệm trong dạy học môn Toán 5.

Câu 1. Em hãy cho biết mức độ quan tâm ứng dụng kiến thức sau mỗi bài học của bản thân?

Mức độ quan tâm tới ứng dụng của kiến thức được	
Rất thường xuyên	
Thường xuyên	
Rất ít khi	
Không bao giờ	

Câu 2. Em quan tâm như thế nào đến hoạt động trải nghiệm trong học toán?

Mức độ quan	
Rất hứng thú tham gia	
Muốn được tham gia	
Bình thường	
Không muốn tham gia	

Câu 3. Em tham gia như thế nào vào hoạt động trải nghiệm trong học toán?

Mức độ tham	
Tham gia rất thường xuyên	
Thường xuyên tham gia	
Rất ít khi tham gia	
Không bao giờ tham gia	

Chúng tôi chân thành cảm ơn Em đã tham gia trả lời các câu hỏi!

PHỤ LỤC 3

CÁC BIỂU MẪU ĐÁNH GIÁ

MẪU 1: PHIẾU ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ NHÓM HỌC SINH

Họ tên người đánh giá:

Nhóm:.....Lớp:

Tên dự án:

Mục đánh giá	Tiêu chí		Kết quả
	Chi tiết	Điểm tối	
1. Quá trình HĐ của nhóm (Điểm tối đa 18)	1. Sự tham gia của các thành viên	3	
	2. Sự lắng nghe của các thành viên	3	
	3. Sự phản hồi của các thành viên	3	
	4. Sự hợp tác của các thành viên	3	
	5. Sự sắp xếp thời gian	3	
	6. Giải quyết xung đột trong nhóm	3	
2. Quá trình thực hiện dự án nhóm (Điểm tối đa 18)	7. Chiến thuật thu thập thông tin	3	
	8. Tập trung vào nguồn thông tin	3	
	9. Lựa chọn, tổ chức thông tin	3	
	10. Liên kết thông tin	3	
	11. Cơ sở dữ liệu	3	
	12. Kết luận	3	
3. Đánh giá bài tự giới thiệu về nhóm (Điểm tối đa 9)	13. Ý tưởng	3	
	14. Nội dung	3	
	15. Thể hiện	3	
4. Đánh giá về sản phẩm	16. Nội dung	10	
	17. Hình thức	8	

Mục đánh giá	Tiêu chí		Kết quả
	Chi tiết	Điểm tối	
	18. Thuyết trình	10	
	19. Kỹ thuật	10	
	20. Tính sáng tạo của sản phẩm	10	
	21. Nội dung	3	
5. Sổ theo dõi dự án của nhóm (Điểm tối đa 7)	22. Hình thức	1	
	23. Tổ chức dữ liệu	3	
TỔNG ĐIỂM		100	

Thanh Liệt, ngày ..... tháng ..... năm ...

Người đánh giá

MẪU 2: PHIẾU ĐÁNH GIÁ CÁ NHÂN

TÊN NHÓM: ..... LỚP :.....

TRƯỜNG: ..... GIÁO VIÊN HƯỚNG DẪN :.....

Thang điểm đánh giá:

- Mức 3: Tốt hơn các thành viên trong nhóm
- Mức 2: Trung bình
- Mức 1: Không tốt bằng các thành viên trong nhóm
- Mức 0: Không giúp gì cho nhóm

STT	Họ và tên HS	Nhiệt tình trách nhiệm	Tinh thần hợp tác, tôn trọng, lắng nghe	Tham gia tổ chức, quản lý nhóm	Đưa ra ý kiến có giá trị	Đóng góp trong việc hoàn thành sản phẩm	Hiệu quả công việc	Tổng điểm
1								
2								
3								
4								
5								

Thanh Liệt, ngày tháng năm

(Họ tên, chữ ký các thành viên)

MẪU 3: SỔ THEO DÕI DỰ ÁN

TÊN NHÓM: ... LỚP: .....

TRƯỜNG: ..... GIÁO VIÊN HƯỚNG DẪN:.....

TÊN DỰ ÁN:

THỜI GIAN THỰC HIỆN:

I. Phân công nhiệm vụ trong nhóm

STT	Họ tên HS	Phương tiện thực hiện	Thời hạn hoàn thành	Sản phẩm dự kiến
1				
2				
...				

II. Biên bản HĐ nhóm

Ngày	Nội dung	Kết quả
1		
2		
...		

Thanh Liệt, ngày tháng năm

(Họ tên, chữ ký các thành viên)

Trò chơi Tangram

